

Het onderwijssysteem van

Tanzania

beschreven en vergeleken met
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Tanzania. We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van de meest voorkomende diploma's uit Tanzania met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

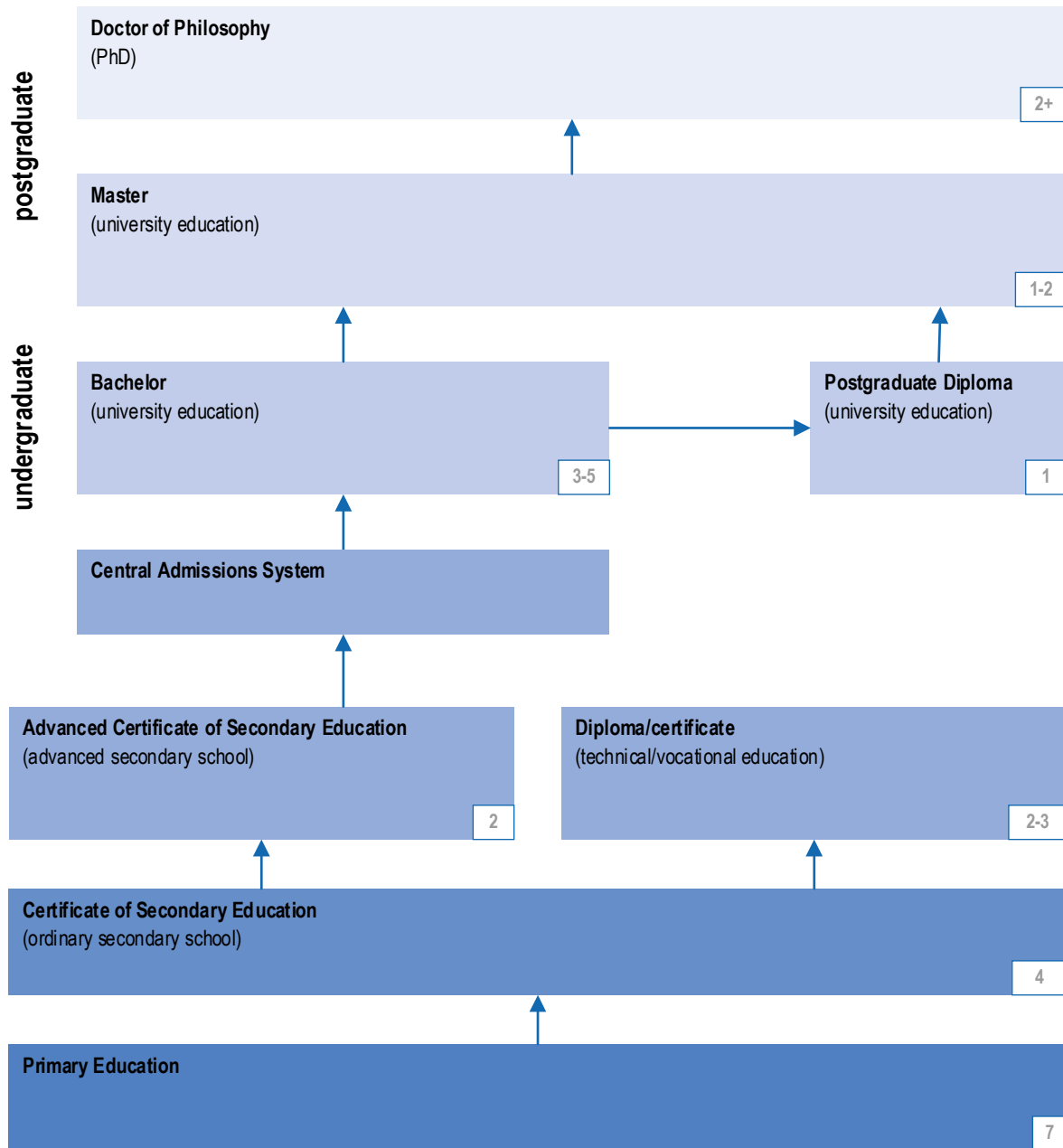
Disclaimer

We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.

Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar www.nuffic.nl/cc/ voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

Onderwijssysteem Tanzania

0 Duur van de opleiding

■ Waarderingstabel

In dit overzicht staan links de buitenlandse diploma's die het meest voorkomen bij toelating tot het hoger onderwijs. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau		EQF-level
<i>Certificate of Secondary Education</i> (ten minste 5 vakken een eindresultaat van A t/m C)	vmbo-t-diploma	2	2
<i>Certificate of Secondary Education</i> (ten minste 6 examenvakken met een eindresultaat van A t/m C) plus het <i>Advanced Certificate of Secondary Education</i> met ten minste 1 vak met <i>principal pass</i> behaald	havodiploma	4	4
<i>Certificate of Secondary Education</i> (ten minste 5 examenvakken met een eindresultaat van A t/m C) plus het <i>Advanced Certificate of Secondary Education</i> met ten minste 2 vakken met <i>principal pass</i> en 1 vak met <i>subsidiary pass</i> behaald	ten minste havodiploma	4	4
Bachelorgraad (3 jaar)	bachelorgraad in het hbo of 2 jaar wo	6	6
Bachelorgraad (4 jaar)	bachelorgraad in het hbo of wo	6	6
Mastergraad (1 jaar)	mastergraad in het hbo of graad van bachelor in het wo	7/6	7/6
Mastergraad (2 jaar)	mastergraad in het wo	7	7

NB

- Dit is een globaal advies waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.
- NLQF = Nederlands nationaal kwalificatieraamwerk. EQF = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het EQF/[NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar wel over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.

Onderwijssysteem Tanzania

- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijs en diploma's Nederland](#).
- [SBB, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven](#), waardeert buitenlandse diploma's en opleidingen op vmbo- en mbo-niveau. De waardering kan afwijken wanneer SBB het diploma waardeert voor toelating tot het mbo of de arbeidsmarkt.

■ **Introductie**

Tanzania werd in 1961 onafhankelijk van het Verenigd Koninkrijk. In 1964 verenigde de Republiek Tanganyika zich met de Volksrepubliek Zanzibar en Pemba en kwam de Verenigde Republiek Tanzania tot stand. De Verenigde Republiek telt heden ruim 45 miljoen inwoners.

Het onderwijs kent een 2-7-4-2-3+ structuur. Dat wil zeggen: 2 jaar *pre-primary school* (kleuterschool), 7 jaar *primary school*, 4 jaar *ordinary secondary school* (*ordinary level*), 2 jaar *advanced secondary school* (*advanced level*) en ten minste 3 jaar hoger onderwijs.

De algemene verantwoordelijkheid voor het onderwijs ligt bij het *Ministry of Education, Science and Technology*. Dit is onder meer verantwoordelijk voor kwaliteitsborg, onderzoek, controle en evaluatie van het basis- en voortgezet onderwijs. Naast het ministerie zijn ook andere partijen betrokken bij het bestuur en toezicht op onderwijsdiensten, zoals het *Prime Minister's Office*, de *Regional Administration and Local Government*, diverse NGO's en individuele personen onder coördinatie van de centrale regering.

Het ministerie is tevens verantwoordelijk voor hoger onderwijs aan universiteiten. Openbare universiteiten zijn semi-autonoom en stellen onder andere de curricula vast. Zij hebben ook de bevoegdheid academische graden te verlenen. Hoewel de vicevoorzitter van de universiteit door de instelling zelf wordt aangewezen, wordt de voorzitter benoemd door de president van Tanzania. Iedere universiteit, zowel openbare als particuliere, staat onder toezicht van de *Tanzania Commission for Universities* (TCU). De *National Council for Technical Education* (NACTE) is de verantwoordelijke instantie voor technisch en beroepsgericht middelbaar en hoger onderwijs dat wordt aangeboden aan niet-universitaire instellingen.

Voor leerlingen in Tanzania begint de leerplicht op de leeftijd van 7 jaar en eindigt op 14-jarige leeftijd. De voertaal in het basisonderwijs is Kiswahili, maar de voertaal in zowel het voortgezet onderwijs als het hoger onderwijs is Engels.

Het academisch jaar loopt van september tot juli.

■ **Basis- en voortgezet onderwijs**

Het basisonderwijs (*primary education*) is verplicht voor de leeftijdsgroep van 7 tot 14 jaar. Het voortgezet onderwijs (*secondary education*) is verdeeld in *ordinary secondary school level* en *advanced secondary school level*. *Ordinary secondary school level* is voor de leeftijdsgroep van 14 tot 17 jaar, *advanced secondary school level* voor de leeftijdsgroep van 18 tot 20 jaar.

Het basisonderwijs duurt 7 jaar en wordt afgesloten met het *Primary School Leaving Examination*. Dit examen leidt echter niet tot een getuigschrift. Op basis van de behaalde resultaten worden leerlingen toegelaten tot het voortgezet onderwijs of *vocational training centres*.

Het voortgezet onderwijs is tweeledig en bestaat uit een ordinary level en een advanced level. *Ordinary level* beslaat *forms* (klassen) 1-4 en *advanced level* omvat *forms* 5 en 6. Aan het eind van deze levels doet men examens voor respectievelijk het *Certificate of Secondary Education* en het *Advanced Certificate of Secondary Education*. Indien leerlingen voldoende resultaat hebben behaald voor het *Certificate of Secondary Education* kunnen ze daarmee doorgaan voor het *Advanced Certificate of Secondary Education*.

Scholen binnen het voortgezet onderwijs specialiseren zich in landbouwkunde, handel, huishoudkunde en techniek. In form 1-4 (*ordinary level*) worden de vakken *civics, English, Kiswahili, history, geography, physics, chemistry, biology* en *mathematics* bestudeerd. In form 5 en 6 (*advanced level*) specialiseert men zich in de richting handel, arts and social sciences of natuurwetenschappen. Daarnaast volgt men het vak general studies. Leerlingen die het *Advanced Certificate of Secondary Education* behalen kunnen daarmee worden toegelaten tot hoger onderwijs.

De examens voor het *Certificate of Secondary Education* en het *Advanced Certificate of Secondary Education* worden landelijk afgenomen. Leerlingen dienen voor het *Certificate of Secondary Education* in ten minste 7 vakken examen te doen. De examenresultaten worden weergegeven door letters, waarbij A tot en met D de voldoende zijn.

Het niveau van het *Certificate of Secondary Education* is vergelijkbaar met dat van een vmbo-t-diploma indien in ten minste 5 vakken een eindresultaat van A, B of C is behaald.

Voor het *Advanced Certificate of Secondary Education* bestuderen leerlingen meestal 3 vakken. De examenresultaten worden eveneens weergegeven door letters, waarbij A tot en met E de voldoende (*principal pass*) zijn, S een *subsidiary pass* (onvoldoende voor een *pass* op het niveau van het ACSE, maar voldoende voor een *pass* op het niveau van het CSE) en F een onvoldoende (*fail*).

Het niveau van het *Certificate of Secondary Education* met ten minste 6 examenvakken met een eindresultaat van A, B of C, plus het *Advanced Certificate of Secondary Education* met ten minste 1 vak met *principal pass* behaald, is vergelijkbaar met dat van een havodiploma.

Het niveau van het *Certificate of Secondary Education* met ten minste 5 examenvakken met een eindresultaat van A, B of C, plus het *Advanced Certificate of Secondary Education* met ten minste 2 vakken met *principal pass* en 1 met *subsidiary pass* behaald, is vergelijkbaar met dat van ten minste een havodiploma.

Voor leerlingen van het *ordinary secondary school level* bestaat naast overgang naar het *advanced secondary school level* de mogelijkheid om verder te studeren binnen het middelbaar beroepsonderwijs. In Tanzania wordt het middelbaar beroepsonderwijs aangeboden aan diverse *vocational training centres*. Aan deze instellingen worden opleidingen aangeboden in diverse technische en beroepsgerichte richtingen, bijvoorbeeld een opleiding tot timmerman, elektricien of loodgieter. Deze opleidingen worden doorgaans na 2 of 3 jaar afgesloten met ambachtelijke examens die leiden tot diverse diploma's of certificaten.

■ Toelating tot hoger onderwijs

Voor toelating tot zowel de openbare als particuliere universiteiten dient men zich aan te melden via het *Central Admissions System* van de *Tanzania Commission for Universities*. Voor opleidingen aan de overige particuliere hogeronderwijsinstellingen kunnen studenten zich rechtstreeks bij de instelling aanmelden.

Voor toelating tot bacheloropleidingen aan universiteiten geldt als minimum vereiste dat men beschikt over een *Certificate of Secondary Education* met ten minste 5 *passes* (voldoendes), plus het *Advanced Certificate of Secondary Education* met ten minste 2 vakken behaald met *principal pass* en 1 vak met *subsidiary pass*. Afhankelijk van de studierichting kunnen hogere eisen gesteld worden.

■ Hoger onderwijs

Hoger onderwijs wordt gegeven aan 28 universiteiten, 19 *university colleges* en diverse *training colleges* en instituten.

Het hoger onderwijs is onderverdeeld in *non-university level* en *university level studies*. De laatste jaren is het aantal *non-university level* instellingen (de *technical, vocational* en *professional schools*) aanzienlijk toegenomen. De verantwoordelijkheid voor deze instellingen ligt bij diverse ministeries waaronder zij vallen.

Getuigschriften die aan deze instellingen behaald kunnen worden zijn *certificates*, *diplomas*, *advanced diplomas* en *postgraduate diplomas*. Op basis van deze getuigschriften is het mogelijk om door te stromen naar bachelor- of masteropleidingen, afhankelijk van het niveau,

Aan universiteiten en *university colleges* wordt zowel wetenschappelijk als hoger beroepsonderwijs gegeven. Deze instellingen bieden zowel *degree programmes* als *non-degree programmes* aan, dus opleidingen die worden afgerond met een academische graad of met een andere kwalificatie. De graden zijn de *bachelor*-, de *master*- en de *doctor*-graad; de *non-degree* kwalificaties zijn de *certificates* en de *diplomas*. De universiteiten hebben de bevoegdheid academische graden uit te reiken.

De structuur van het hoger onderwijs is verdeeld in een *undergraduate* en een *postgraduate* fase. *Undergraduate* onderwijs is initieel onderwijs en wordt afgerond met de bachelorgraad. *Postgraduate* opleidingen worden afgerond met een mastergraad of doctorsgraad of met een *postgraduate diploma*.

■ Universitair en hoger beroepsgericht onderwijs

De eerste hogeronderwijsinstelling in Tanzania werd in 1961 opgericht als een *college* gelieerd aan de *University of London*. De instelling begon met enkel een rechtenfaculteit. In 1963 werd dit *college* onderdeel van de *University of East Africa*, samen met de *Makerere University College* in Oeganda en de *Nairobi University College* in Kenia. De Tanzaniaanse instelling heette toen *University College Dar es Salaam*. Met de opheffing van de *University of East Africa* in 1970 werd het *University College Dar es Salaam* een onafhankelijke, nationale universiteit, onder de naam *University of Dar es Salaam*.

Bachelor

Bacheloropleidingen in de meeste richtingen duren 3 jaar. Opleidingen in de richting farmacie, verpleegkunde, diergeneeskunde en *engineering* duren 4 jaar. De opleidingen in de geneeskunde duren 5 jaar.

Het niveau van de *Bachelor*graad na een 3-jarige opleiding is vergelijkbaar met dat van een bachelorgraad in het hoger beroepsonderwijs of met 2 jaar wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

Het niveau van de *Bachelor*graad na een 4-jarige opleiding is vergelijkbaar met dat van een bachelorgraad in het wetenschappelijk onderwijs of in het hoger beroepsonderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

Master

De nominale duur van masteropleidingen bedraagt doorgaans 1 of 2 jaar. Voor toelating tot een masteropleiding dient men te beschikken over een bachelorgraad. Deze opleidingen bouwen in de meeste gevallen voort op de richting van de behaalde bachelorgraad. Masteropleidingen worden doorgaans afgesloten met een scriptie.

Het niveau van de *Master*graad na een 1-jarige opleiding is vergelijkbaar met dat van een mastergraad in het hoger beroepsonderwijs of met een bachelorgraad in het wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

Het niveau van de *Master*graad na een nominaal 2-jarige opleiding is vergelijkbaar met dat van een mastergraad in het wetenschappelijk onderwijs.

Doctor of Philosophy (PhD)

Na een masteropleiding kan men worden toegelaten tot de universitaire promotie, *Doctor of Philosophy* (PhD). Deze graad wordt uitgereikt na een periode van ten minste 2 jaar studie en onderzoek na een mastergraad, en het schrijven van een proefschrift.

Postgraduate Diploma

Postgraduate diploma opleidingen bouwen voort op het eindniveau van een bacheloropleiding en leiden daardoor tot een hoger niveau. De nominale duur van deze opleidingen bedraagt 9 tot 12 maanden. De opleidingen worden niet afgesloten met een scriptie.

■ Beoordelingssystemen

De examenresultaten voor het *Certificate of Secondary Education* worden weergegeven door letters, waarbij A tot en met D de voldoende zijn.

Voor het *Advanced Certificate of Secondary Education* worden examenresultaten eveneens weergegeven door letters, waarbij A tot en met E de voldoende (*principal pass*) zijn, S een *subsidiary pass* en F een onvoldoende (*fail*).

Certificate of Secondary Education (CSE)	Advanced Certificate of Secondary Education (ACSE)	Omschrijving	Betekenis
A	A	<i>Excellent</i>	Uitstekend
B	B	<i>Very Good</i>	Zeer goed
C	C	<i>Good</i>	Goed
D	D	<i>Satisfactory</i>	Ruim voldoende
	E	<i>Poor</i>	Voldoende
F	F	<i>Fail</i>	Onvoldoende
	S	<i>Subsidiary Pass</i>	Onvoldoende voor een pass op het niveau van het ACSE, maar voldoende voor een pass op het niveau van het CSE.

Binnen het hoger onderwijs worden *Bachelor* graden tevens voorzien van een *class*.

Letter	Omschrijving	Classificatie
A	<i>Excellent</i>	<i>First Class</i>
B+	<i>Very Good</i>	<i>Upper Second Class</i>
B	<i>Good</i>	<i>Lower Second Class</i>
C	<i>Satisfactory</i>	<i>Pass</i>
D	<i>Fail</i>	
E	<i>Fail</i>	

■ Kwalificatieraamwerken

In 2009 hebben het *Ministry of Education and Vocational Training* en de *Tanzania Commission for Universities* een aanzet gegeven tot het opzetten van een nationaal, overkoepelend kwalificatieraamwerk, het *Tanzania Qualifications Framework* (TzQF). De implementatie hiervan heeft nog niet plaatsgevonden. Zie ook [de eindversie van het voorstel over het TzQF](#).

Kwalificaties binnen het technisch en beroepsgericht onderwijs zijn momenteel nog gekoppeld aan het *Technical and Vocational Education and Training* (TVET) *Qualifications Framework* van de *National Council for Technical Education* (NACTE), de instantie verantwoordelijk voor technisch en beroepsgericht onderwijs aan niet-universitaire instellingen. Deze kwalificaties worden *National Technical Awards* (NTA) genoemd. Iedere NTA kent een uitgebreide omschrijving van competenties die bij de desbetreffende kwalificatie horen.

Meer informatie over het *TVET Qualifications Framework* staat [de website van de National Council for Technical Education \(NACTE\)](#).

■ Accreditatie en kwaliteitszorg

De *Tanzania Commission for Universities* (TCU) is op basis van Act No.7 (2005) verantwoordelijk voor registratie en controle van instellingen, en de accreditatie en kwaliteitszorg van studieprogramma's en kwalificaties van zowel publieke als particuliere universiteiten.

Op de [website van de TCU](#) kun je nagaan of een universiteit in Tanzania erkend is en of een studieprogramma geaccrediteerd is.

Overige onderwijsinstellingen, zowel binnen het middelbaar als hoger beroepsonderwijs, staan onder toezicht van de *National Council for Technical Education* (NACTE). Een overzicht van geaccrediteerde en geregistreerde instellingen is te vinden op [de website van NACTE](#).

■ Samenstelling dossier

Voor het voortgezet onderwijs is het getuigschrift van het *Certificate of Secondary Education* nodig, plus het *Advanced Certificate of Secondary Education*.

Bij de afronding van een opleiding in het hoger onderwijs wordt het diploma uitgereikt met doorgaans ook een vakkenoverzicht met de behaalde studie- en examenresultaten.

■ **Overzicht hogeronderwijsinstellingen**

[Website van de Tanzania Commission for Universities \(TCU\)](#) met onder andere een overzicht van erkende universiteiten en geaccrediteerde studieprogramma's.

[Website van de National Council for Technical Education \(NACTE\)](#) met een overzicht van geaccrediteerde en geregistreerde instellingen binnen het middelbaar en hoger beroepsonderwijs.

■ **Handige websites**

- [Het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Technologie \(Ministry of Education, Science and Technology\)](#).
- [Tanzania Commission for Universities \(TCU\)](#).
- [National Council for Technical Education \(NACTE\)](#).
- [Vocational Educational and Training Authority \(VETA\)](#).